

Parshat Shoftim: Living Life Like a Tree

(5) תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף יד עמוד א
באחד בשבט ראש השנה לאילן. מאי טעמא? אמר רבי אלעזר אמר רבי אושעיא: הואיל ויצאו רוב גשמי שנה, ועדיין רוב תקופה מבחוץ. מאי קאמר? הכי קאמר: אף על פי שרוב תקופה מבחוץ, הואיל ויצאו רוב גשמי שנה.

(6) רש"י מסכת ראש השנה דף יד עמוד א
הואיל ויצאו רוב גשמי שנה - שכבר עבר רוב ימות הגשמים שהוא זמן רביעה ועלה השרץ באילנות, ונמצאו הפירות חונטין מעתה.

(7) דברים פרק טז
(יח) שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים תִּתֵּן לָךְ בְּכָל שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יִקְוֶה אֲלֵהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לְשִׁבְטֶיךָ וְשִׁפְטוּ אֶת הָעָם מִשְׁפָּט צָדֵק: (יט) לֹא תִטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תִכְיֹר פָּנִים וְלֹא תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יַעֲוֹר עֵינֵי חֲכָמִים וְיִסְלֹף דְּבָרֵי צְדִיקִים: (כ) צָדֵק צָדֵק תִּרְדֹּף לְמַעַן תַּחֲיֶה וְיִרְשַׁתְּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר יִקְוֶה אֲלֵהֶיךָ נֹתֵן לָךְ: ס

(1) דברים פרק כ
(יט) כִּי תִצְוֶה אֶל עִיר יָמִים רַבִּים לְהִלָּחֵם עֲלֶיהָ לְתַפְּסָהּ לֹא תִשָּׁחֵת אֶת עֵצָהּ לְנִדְחָ עֲלֶיהָ גְרֹזֵן כִּי מִמֶּנּוּ תֹאכַל וְאֵתוּ לֹא תִכְלֹת כִּי הָאָדָם עֵץ הַשָּׂדֶה לְבֹא מִפְּנֵיךָ בְּמִצּוֹר: (כ) רַק עֵץ אֲשֶׁר תִּדְעֶה כִּי לֹא עֵץ מֵאֲכָל הוּא אֵתוּ תִשָּׁחֵת וְכָרַת וּבְנִית מִצּוֹר עַל הָעִיר אֲשֶׁר הוּא עֹשֶׂה עִמָּךְ מִלְחָמָה עַד יִדְתָּה: פ

(2) תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף ב עמוד א
משנה. ארבעה ראשי שנים הם: באחד בניסן - ראש השנה למלכים ולרגלים. באחד באלול - ראש השנה למעשר בהמה. רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים, באחד בתשרי. באחד בתשרי - ראש השנה לשנים, ולשמיטין, וליובלות, לנטיעה, ולירקות. באחד בשבט - ראש השנה לאילן, כדברי בית שמאי. בית הלל אומרים, בחמשה עשר בו.

(3) רש"י מסכת ראש השנה דף ב עמוד א
ולנטיעה - למנין שני ערלה, ואפילו נטעה באב - כלתה שנתה הראשונה לסוף אלול, ובכולהו מפרש טעמא בגמרא.
לירקות - למעשר ירק, שאין תורמין ומעשרין מן הנלקט לפני ראש השנה על של אחר ראש השנה.
לאילן - לענין מעשר, שאין מעשרין פירות האילן שחנטו קודם שבט על שחנטו לאחר שבט, שבאילן הולך אחר חנטה, ובגמרא מפרש מאי שנא שבט.

(4) תלמוד בבלי מסכת ראש השנה דף טז עמוד א
משנה. בארבעה פרקים העולם נידון: בפסח על התבואה, בעצרת על פירות האילן, בראש השנה - כל באי עולם עוברין לפניו כבני מרון, שנאמר (תהלים לג) היצר יחד לבם המבין אל כל מעשיהם, ובחג נידונין על המים.